

**Európske právo
v rozhodnutiach Ústavného súdu
Slovenskej republiky**

**European Law
in Decisions of the Constitutional Court
of the Slovak Republic**

Peter Rohaľ

Abstract: *Since the accession of the Slovak Republic to the European Union, the European law should become an integral part of the Slovak legal order. This fact led to our decision to examine the decision-making activity of the Constitutional Court of the Slovak Republic in terms of the impact of the European Union law. The paper analyses the activities and selected decisions of the Constitutional Court of the Slovak Republic, summarizing in its summary how the Constitutional Court of the Slovak Republic is coping with them. Finally, we draw our attention to the current proposal which will be the subject of the decision of the Constitutional Court of the Slovak Republic.*

Key Words: *European Law; Court of Justice of the European Union; Constitutional Court; Transposition of Directives; Preliminary Question; Supremacy of the European Law; the Slovak Republic.*

Abstrakt: *Od pristúpenia Slovenskej republiky k Európskej únii sa právo Európskej únie malo stať súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky. Uvedená skutočnosť viedla k nášmu rozhodnutiu skúmať rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky z pohľadu vplyvu práva Európskej únie. Príspevok analyzuje činnosť a vybrané rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, pričom v závere sumarizuje, ako sa s nimi Ústavný súd Slovenskej republiky vysporadúva. Na záver upriamujeme našu pozornosť na aktuálny návrh, ktorý bude predmetom rozhodovania na Ústavnom súde Slovenskej republiky.*

Kľúčové slová: *Právo Európskej únie; Súdny dvor Európskej únie; Ústavný súd; transpozícia smerníc; prejudiciálna otázka; prednosť práva Európskej únie; Slovenská republika.*

Úvod

Od pristúpenia Slovenskej republiky sa malo stať právo Európskej únie súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky, čo sa malo prejavit' vo všetkých dotknutých oblastiach, vrátane činnosti súdov. Napriek tomu všeobecná znalosť európskeho práva nenastala zo dňa na deň, čo sa udia- lo až v jeho postupnom prieniku do nášho právneho poriadku, vrátane prieniku do rozhodovacej činnosti súdov. Pri sporoch nebolo možné od pristúpenia hovoriť o sporoch s medzinárodným prvkom alebo európskym prvkom, ale išlo o spory, v ktorých sa má rozhodovať podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. Daná skutočnosť viedla k nášmu rozhodnutiu skúmať rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky z pohľadu vplyvu práva Európskej únie na jeho rozhodovaciu činnosť.

Rozhodnutie II. ÚS 90/05-26 z 30. marca 2005

Jedným z prvých prípadov, v ktorých mal Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) možnosť aplikovať komunitárne právo, bolo rozhodnutie II. ÚS 90/05-26 z 30. marca 2005. Sťažovateľ namietal porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu, upraveného v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“), a práva na spravodlivé a verejné prejednanie jeho záležitosti nezávislým a nestranným súdom, upraveného v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) v konaní vedenom pod spisovou značkou 5 Obo 220/2004.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 9 Cbs 66/04-33 z 15. júna 2004 zastavil konanie o návrhu sťažovateľa na zdržanie sa nekalosúťažného konania a o návrhu na vydanie predbežného opatrenia proti žalovanému. Zastavenie konania krajský súd odôvodnil s poukázaním na článok 2 ods. 1, článok 3 ods. 1 a 2 a článok 66 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o súdnej právomoci, uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach¹ (ďalej len „Nariadenie č. 44/2001“, ktoré má podľa článku 189 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva všeobecnú platnosť a je záväzné vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch

¹ Bližšie pozri *Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach*. Ú.v. ES L 12, 2001-01-16, s. 1-23.

Európskej únie), podľa ktorých nie je v danej právnej veci daná právomoc súdov Slovenskej republiky.

Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie s odôvodnením, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku). Sťažovateľ v odvolaní argumentoval, že krajský súd opomenul aplikovať na vec článok 5 bod 3 Nariadenia č. 44/2001, podľa ktorého je daná alternatívna právomoc súdu miesta, kde nastala alebo môže nastať škodná udalosť, a to vo veciach týkajúcich sa protiprávneho konania, deliktov a kvázi-deliktov. Sťažovateľ v odvolaní zároveň žiadal, aby odvolací súd „zvážil a posúdil možnosť požiadať Európsky súdny dvor o prejudiciálne posúdenie tejto otázky vo forme výkladu článku 5 bod 3 Nariadenia č. 44/2001 v súvislosti s predmetnou právnou vecou.“ Sťažovateľ tiež žiadal, aby odvolací súd uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd uznesením pod spisovou značkou 5 Obo 220/2004 z 26. októbra 2004 uznesenie krajského súdu potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľa označenými uzneseniami a postupom krajského súdu a Najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho vyššie uvedených základných práv, pretože krajský súd a následne Najvyšší súd „nerozhodovali podľa relevantnej normy (t.j. podľa Nariadenia č. 44/2001) vo všetkých jej častiach, t.j. aj s posúdením možnosti určenia alternatívnej právomoci podľa článku 5 ods. 3 Nariadenia č. 44/2001, ktorá navyše mala základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky [...] v posudzovanom prípade tak nemohlo dôjsť k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany, nakoľko Krajský súd v Bratislave a následne i Najvyšší súd Slovenskej republiky síce správne určili, ktorá právna norma sa má na daný prípad uplatniť, ale nesprávne, respektíve neúplne ju aplikovali a interpretovali. Na Nariadenie č. 44/2001, priamo aplikovateľný právny akt v Slovenskej republike ako členskom štáte Európskej únie, nebolo v celom jeho obsahu a všetkých jeho častiach prihladené, čo zakladá porušenie práva na súdnu ochranu, prípadne práva na spravodlivé súdne konanie na strane sťažovateľa a na jeho úkor.“²

K porušeniu označených práv sťažovateľa podľa jeho názoru prispieva tiež skutočnosť, že krajský súd a následne i Najvyšší súd nevyužili možnosť požiadať v predmetnej veci Súdny dvor Európskej únie o výklad

---

² Bližšie pozri *Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 90/05-26* [2005-03-30].

podľa článku 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci, pretože zo sťažnosti zistil, že proti namietanému rozhodnutiu Najvyššieho súdu sťažovateľ nevyužil dovolanie podľa § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku ako účinný právny prostriedok nápravy namietaného porušenia základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva podľa článku 6 Dohovoru.

Predmetom uvedeného konania bolo teda porušenie práva na súdnu ochranu z dôvodu, že súd nesprávne, respektíve neúplne aplikoval a interpretoval komunitárnu normu, a ani nevyužil v danej veci možnosť predložiť Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev prejudiciálnu otázku podľa článku 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. Z rozhodnutia Ústavného súdu vyplýva, že hoci sťažovateľ v petite ani v odôvodnení svojej sťažnosti výslovne nespomenul článok 48 ods. 1 Ústavy o práve na zákonného sudcu, argumentoval v odôvodnení sťažnosti skutočnosťou, že „krajský súd a následne Najvyšší súd nevyužili možnosť požiadať v danej veci Európsky súdny dvor o výklad podľa článku 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva“. Ústavný súd mal teda v uvedenom prípade možnosť vyjadriť sa, či nepredloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie za podmienok uvedených v článku 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a súvisiacej judikatúre Súdneho dvora Európskej únie môže za určitých okolností zakladať záver o nezákonnom sudcovi, a v nadväznosti na to i záver o nesprávne obsadenom súde. Súdny dvor Európskej únie sa však k predmetnej otázke v tomto prípade nevyjadril a urobil tak po prvýkrát až v rozhodnutí IV. ÚS 206/08-50.

Rozhodnutie III. ÚS 151/07-14 z 29. mája 2007

V rozhodnutí III. ÚS 151/07-14 z 29. mája 2007 sa Ústavný súd zmienil o odmietnutí návrhu na začatie prejudiciálneho konania Súdnym dvorom Európskej únie v prípade, ak okolnosti skutkového stavu v rámci vnútroštátneho konania nastali pred prístupím členského štátu k Európskej únii.

Sťažovateľ namietal v tomto konaní porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy, základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa článku 48 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru postupom Najvyššieho súdu v konaní pod spisovou značkou 1 Sž-ONS 87/2005. Sťažovateľ žiadal Najvyšší súd o preskúmanie zákonnosti

rozhodnutia Rady Protimonopolného úradu Slovenskej republiky 2004/DZ/R/2/007 z 9. januára 2004, ktorým Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, konštatujúce zneužitie dominantného postavenia sťažovateľa.

Sťažovateľ argumentoval tým, že podaním z 28. júna 2005 požiadal odvolací senát Najvyššieho súdu o prerušenie konania za účelom predloženia prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie, ktorý mal vyriešiť nastolené otázky týkajúce sa interpretácie článku 82 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. Sťažovateľ v danej súvislosti uviedol: „Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod spisovou značkou 1 SŽ-o-NS 87/2005, Najvyšší súd Slovenskej republiky tomuto návrhu nevyhovel, konanie neprerušil a predbežnú otázku Európskemu súdnemu dvoru nepredložil preto, že sťažovateľovi išlo o aplikáciu článku 82 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, a nie o jeho interpretáciu, ako aj preto, že slovenský právny poriadok je v uvedenej otázke kompatibilný s právom Európskej únie, čo znamená, že nevzniklo nebezpečenstvo konfliktu s komunitárnym právom.“³

Sťažovateľ tvrdil, že Najvyšší súd „vec nepredložil Európskemu súdnemu dvoru napriek tomu, že takto bol povinný postupovať v dôsledku splnenia podmienok pre takýto postup stanovených článkom 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva...“. Podľa názoru sťažovateľa „Najvyšší súd Slovenskej republiky je v tomto prípade vnútroštátnym súdom, ktorého rozhodnutie nie je možné napadnúť opravným prostriedkom podľa vnútroštátneho práva, navrhovaná otázka sa týka výkladu komunitárneho práva, má faktickú spojitosť s predmetom sporu v konaní pred vnútroštátnym súdom a má komunitárny aspekt, pričom nejde o otázku abstraktnú, hypotetickú alebo otázku už vyriešenú Európskym súdnym dvorom.“⁴

Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť odmietol ako zjavne nepodstatnú. Vo vzťahu k uvedenému, ako aj k námietkam sťažovateľa Ústavný súd poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci pod spisovou značkou C-302/04 z 10. januára 2006, v ktorom Súdny dvor Európskej únie konštatoval, že nemá právomoc na zodpovedanie

³ Bližšie pozri *Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 151/07-14* [2007-05-29].

⁴ Bližšie pozri *Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 151/07-14* [2007-05-29].

prejudiciálnej otázky, ak okolnosti skutkového stavu v konaní vo veci samej predchádzajú pristúpeniu štátu k Európskej únii. Ústavný súd konštatoval, že „Slovenská republika sa stala členským štátom Európskej únie 1. mája 2004. Vzhľadom na to, že okolnosti skutkového stavu v namietanej veci (prvotné rozhodnutie odboru Protimonopolného úradu Slovenskej republiky z 23. júna 2003) predchádzali dátumu pristúpenia Slovenskej republiky k Európskej únii, ak by aj Najvyšší súd vyhovel návrhu sťažovateľa na prerušenie konania a vec by predložil Súdnemu dvoru Európskej únie na posúdenie, Súdny dvor Európskej únie by nemal právomoc na zodpovedanie položených prejudiciálnych otázok.“

Predmetom uvedeného konania bolo teda porušenie práva na zákonného sudcu z dôvodu, že súd poslednej inštancie nepredložil Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálnu otázku podľa článku 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, v spojení s § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku. Ústavný súd poukázal na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie a argumentoval, že „okolnosti skutkového stavu v namietanej veci [...] predchádzajú dátumu pristúpenia Slovenskej republiky k Európskej únii“ a v takom prípade „Európsky súdny dvor nemá právomoc na zodpovedanie sťažovateľom nastolených otázok“. Na základe daného konštatovania Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom Najvyššieho súdu a namietaným porušením označených práv, a preto sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Rozhodnutie IV. ÚS 206/08-50 z 3. júla 2007

Ďalším podstatným rozhodnutím, v ktorom Ústavný súd argumentoval komunitárnym právom, bolo rozhodnutie IV. ÚS 206/08-50 z 3. júla 2007. Sťažovateľ v uvedenom konaní namietal porušenie svojich základných práv podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 1 Ústavy a práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod spisovou značkou 3 Cob 160/2007 a jeho rozsudkom z 28. novembra 2007.

Podľa sťažovateľa krajský súd postupoval proti gramatickému a logickému výkladu ustanovení § 669 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, týkajúcich sa výšky odstupného obchodného zástupcu v prípade skončenia zmluvy o obchodnom zastúpení, pričom dané ustanovenia interpretoval v rozpore so Smernicou Rady č. 86/653/EHS z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostat-

ných obchodných zástupcov⁵ (ďalej len „Smernica“), najmä s jej článkom 17 ods. 2 písm. b).

Podľa názoru sťažovateľa v danom prípade niet „žiadnych pochybností o tom, že otázka správneho výkladu pojmu „získané provízie“ (zákon), respektíve „poberaná odplata“ (Smernica) bola pre rozhodnutie vo veci samej kľúčová – tvorila napokon ťažisko odvolacieho konania. Výnimka *acte éclairé* je v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora Európskych spoločenstiev vo veci CILFIT uplatniteľná v prípadoch, ak otázka, ktorá v konaní pred vnútroštátnym súdom vyvstala, je materiálne identická s otázkou, ktorá už v minulosti bola predmetom prejudiciálneho konania. V žiadnom zo svojich doterajších rozhodnutí sa však Európsky súdny dvor výkladom otázky vymedzenia odplaty obchodného zástupcu priamo nezaoberal a v predmetnej súvislosti rozhodol „len“ o tom, že Smernica v danej časti predstavuje pre členské štáty Európskej únie mandatórny rámec. [...] Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že krajský súd sa s týmito povinnosťami nijako nevysporiadal a na nevyhnutnosť výkladu zákona v súlade so Smernicou nijako neprihliadol. Ak však krajský súd chcel prísúdiť pojmu „získané provízie“ iný ako zaužívaný, a gramatickým aj teleologickým výkladom podopretý význam, z jeho viazanosti Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva podľa článku 7 ods. 2 a 5 Ústavy vyplýva, že z dôvodu komunitárnej úpravy tohto pojmu smel tak urobiť len v súčinnosti s Európskym súdnym dvorom. Postup, ktorým uvedenú podmienku obišiel, zbavil sťažovateľa práva, aby o jeho veci rozhodol súd, ktorého príslušnosť v tomto smere ustanovujú Ústava a zákon v spojení s medzinárodnou zmluvou podľa článku 7 ods. 2 Ústavy.“⁶

Krajský súd súhlasil, že kľúčový význam pre rozhodnutie mal v danej veci výklad slovného spojenia „získané provízie“, avšak v predmetnej spojitosti zároveň dodal, že „... na zodpovedanie tejto otázky, respektíve pre právny výklad komunitárneho práva určite nie je potrebné prejudiciálne rozhodnutie Európskeho súdneho dvora.“

Ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci. K základnému právu na súdnu ochranu a k predloženiu prejudiciálnej otázky

⁵ Bližšie pozri *Smernica Rady 86/653/EHS z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov*. Ú.v. ES L 382, 1986-12-31, s. 17-21.

⁶ Bližšie pozri *Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 206/08-50* [2008-07-03].

Súdnemu dvoru Európskych spoločností Ústavný súd uviedol nasledovné: „Treba uviesť, že Ústavný súd sa v doterajšej svojej judikatúre ešte výslovne nevyjadril, či považuje za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy aj to, aby všeobecný súd predložil prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru Európskych spoločností podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, judikatúry Súdného dvora Európskych spoločností a Občianskeho súdneho poriadku. [...] Pre úvahy Ústavného súdu treba vziať na zreteľ článok 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, judikatúru Súdného dvora Európskych spoločností k tomuto článku, judikatúru Ústavného súdu k obsahu základného práva na súdnu ochranu a v súlade s článkom 46 ods. 4 Ústavy aj Občiansky súdny poriadok a judikatúru k jeho príslušným ustanoveniam. Vnútroštátny súd je podľa § 1 Občianskeho súdneho poriadku povinný zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Súd dosahuje tento základný, a aj ústavne vymedzený cieľ (článok 46 ods. 1 Ústavy) v postupe pred ním, využívajúc pritom rozmanité procesné prostriedky. Takýmto procesným úkonom vnútroštátneho súdu je prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, ak súd rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločností o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy (najmä podľa článku 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva). Z uvedeného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku je zrejmé, že zákonná úprava predpokladá, že súd bude na poskytnutie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania niekedy potrebovať na rozhodnutie vo veci samej výklad práva Európskeho spoločenstva podávaný Súdnym dvorom Európskych spoločností v konaní o prejudiciálnej otázke. V tejto súvislosti však Ústavný súd musí pripomenúť, že účastník konania podľa zákonnej úpravy nemá nárok na to, aby vnútroštátny súd prerušil konanie a predložil prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru Európskych spoločností. Takýto postup však môže navrhnúť a môže ho ovplyvniť prípadným odvolaním sa proti uzneseniu, ktorým sa návrhu na prerušenie konania z dôvodu predloženia/nepredloženia prejudiciálnej otázky vyhovel/nevyhovel.“⁷

Je pravdou, že návrhmi účastníkov konania na podanie prejudiciálnej otázky nie je vnútroštátny súd viazaný (C-283/81, CILFIT, 6. október 1982, Zb. s. 3415, bod 9), a nemusí prerušiť konanie a podať prejudiciálnu otázku ani vtedy, keď to navrhujú zhodne obe protistrany (C-93/78,

---

⁷ Bližšie pozri *Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 206/08-50* [2008-07-03].

Mattheus, 22. november 1978, Zb. s. 2203, bod 5). Ďalším podporným argumentom je tiež skutočnosť, že ak by prejudiciálne konanie na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev mohol iniciovať priamo účastník vnútroštátneho konania, donútil by tým vnútroštátny súd nepriamo k prerušeniu konania až do rozhodnutia Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (C-31/62 a C-33/62, Wöhrmann, 14. december 1962, Zb. s. 965, 980, francúzske znenie). Navyše, možnosť účastníka konania ovplyvniť predloženie, respektíve nepredloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev prostredníctvom odvolania proti uzneseniu slovenského súdu o predložení, respektíve nepredložení prejudiciálnej otázky nie je v praxi až taká jednoznačná, pretože v prípade, ak by aj odvolací súd odvolaniu vyhovel a zrušil by napadnuté uznesenie, jedine ten slovenský súd, ktorý prejudiciálnu otázku podal, je oprávnený návrh na začatie prejudiciálneho konania (t.j. podanú prejudiciálnu otázku) ponechať, zmeniť alebo vziať späť. Ako Súdny dvor Európskych spoločenstiev v prípade *Cartesio* uvádza, „... v prípade uplatnenia pravidiel vnútroštátneho práva týkajúcich sa práva na odvolanie proti rozhodnutiu nariaďujúcemu podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania, pre ktoré je typická skutočnosť, že celý spor vo veci samej zostáva v konaní na vnútroštátnom súde, pričom iba rozhodnutie vnútroštátneho súdu podať návrh na začatie prejudiciálneho konania bolo predmetom obmedzeného odvolania, samostatná právomoc obrátiť sa na Súdny dvor Európskych spoločenstiev, ktorú článok 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva poskytuje prvému uvedenému súdu, by bola spochybnená, ak by odvolací súd tým, že by zmenil rozhodnutie nariaďujúce podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania, zrušil ho alebo nariadil súdu, ktorý vydal toto rozhodnutie, aby pokračoval v prerušenom vnútroštátnom konaní, mohol zabrániť vnútroštátnemu súdu využiť možnosť obrátiť sa na Súdny dvor Európskych spoločenstiev, ktorú mu poskytuje Zmluva o založení Európskeho spoločenstva“ (C-210/06, 16. december 2008, bod 96).

K povinnosti vnútroštátneho súdu predložiť prejudiciálnu otázku ako ústavne chránenému obsahu základného práva na súdnu ochranu Ústavný súd konštatoval: „Povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev podľa článku 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva platí len pre taký vnútroštátny súd, ktorý je súdom poslednej inštancie v konkrétnom spore alebo v inej právnej veci, t.j. súdom, proti ktorého rozhodnutiu nemožno podať žiaden opravný prostriedok (výnimkou z povahy veci je návrh na obnovu konania).

Skúmanie, či ide o súd, proti ktorého rozhodnutiu už nie je prípustný žiaden opravný prostriedok, treba vykonať s ohľadom na konkrétny spor alebo inú právnu vec, rešpektujúc platný Občiansky súdny poriadok, jeho systém opravných prostriedkov, a súčasne i judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky riešiacu prípustnosť opravných prostriedkov, najmä dovolania.⁸ Z dosiaľ uvedeného vyplýva, že podľa platného právneho poriadku Slovenskej republiky sú súdom poslednej inštancie Najvyšší súd alebo Ústavný súd. Ak taký súd, ktorý je súdom, proti ktorého rozhodnutiu už niet žiadneho opravného prostriedku, nepredloží prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru Európskych spoločností, hoci tak urobiť mal, otvára sa otázka ústavnosti jeho postupu so zreteľom na článok 46 ods. 1 a 4 a článok 48 ods. 1 Ústavy, pričom sa žiada pripomenúť tiež jeho povinnosť podľa § 1 v spojení s § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konania.

Rozhodnutie PL. ÚS 29/05-161 z 3. septembra 2008

Jedným z prvých rozhodnutí, v ktorých mal Ústavný súd možnosť vyjadriť sa k otázkam ochrany ľudských práv na komunitárnej úrovni, bolo rozhodnutie PL. ÚS 29/05-161 z 3. septembra 2008. V predmetnom konaní poslanci Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „Navrhovateľia“) požiadali Ústavný súd, aby preskúmal súlad vybraných ustanovení Zákona č. 335/2005 Z.z. o preukazovaní pôvodu majetku (ďalej len „Zákon o preukazovaní pôvodu majetku“) s článkom 1 ods. 1 Ústavy v spojení s článkom 2 ods. 2, článkom 12 ods. 1 prvou vetou, článkom 13 ods. 3, článkom 19 ods. 2 a 3, článkom 20 ods. 1 druhou vetou a ods. 4 a článkom 87 ods. 1 Ústavy.

Ústavný súd v rámci uvedeného konania veľmi stručne analyzoval judikatúru Súdného dvora Európskych spoločností súvisiacu s návrhom Navrhovateľov: „Z analýzy uskutočnenej na účely tohto konania vyplynulo, že podľa ustálenej judikatúry Súdného dvora Európskych spoločností právo vlastníť majetok patrí medzi základné zásady (východiská) práva Európskeho spoločenstva. Táto zásada však nie je absolútnym privilégiom, ale treba ju posudzovať s ohľadom na jej spoločenskú funkciu. V dôsledku toho môže byť výkon vlastníckeho práva obmedzený pod podmienkou, že toto obmedzenie zodpovedá cieľom všeobecného záuj-

---

⁸ Bližšie pozri *Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 206/08-50* [2008-07-03].

mu sledovaným Európskym spoločenstvom a nepredstavuje v súvislosti so sledovaným cieľom neprimeraný a neprípustný zásah do samotnej podstaty takto zaručených práv (napríklad C-293/97 *Queen v. Secretary of State for the Environment and Ministry of Agriculture, Fisheries and Food*, ex parte H. A. Standley and Others and D. G. D. Metson and Others, § 54 a v ňom citovaná judikatúra).

Z analýzy tiež vyplynulo, že ochrana základných práv a slobôd má v rozhodovacej činnosti súdov Európskych spoločenstiev skôr akcesórnú povahu, respektíve prichádza do úvahy iba v niektorých kategóriách prípadov. Konkrétne, členské štáty podliehajú komunitárnym ľudskoprávnym imperatívom v nasledujúcich typoch právnych situácií:

- a) ak uplatňujú komunitárne predpisy, ktoré majú dopad na základné práva;
- b) ak implementujú alebo interpretujú komunitárne akty; a
- c) ak sa z dôvodov verejného záujmu odchyľujú od všeobecných komunitárnych pravidiel ustanovených najmä v zakladateľských zmluvách.

Na základe uvedeného Ústavný súd konštatoval, že použitie judikatúry súdov Európskych spoločenstiev je vo vzťahu ku konaniu o nesúlade Zákona o preukazovaní pôvodu majetku značne obmedzené.⁹

Predmetom konania bol teda nesúlad Zákona č. 335/2005 Z.z. o preukazovaní pôvodu majetku s Ústavou Slovenskej republiky. Ústavný súd z vlastnej iniciatívy rozšíril odôvodnenie svojho rozhodnutia aj o stručnú analýzu judikatúry Súdneho dvora Európskych spoločenstiev súvisiacej s návrhmi Navrhovateľov, pričom poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora Európskych spoločenstiev v už uvedenom prípade *Standley* a na skutočnosť, že komunitárne právo zaručuje právo na majetok, ako aj na možnosti jeho obmedzenia v prípade existencie cieľa všeobecného záujmu, pokiaľ toto obmedzenie nepredstavuje v súvislosti so sledovaným cieľom neprimeraný a neprípustný zásah do samotnej podstaty takto zaručených práv. Na doplnenie, podľa obdobnej ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie môžu byť základné práva obmedzené iba v prípade, že takéto obmedzenie vyplýva z legitímnych dôvodov (cieľov) všeobecného záujmu, ktoré Európska únia sleduje, a že toto obmedzenie rešpektuje zásadu proporcionality, t.j. že nepredstavuje vzhľadom na

---

⁹ Bližšie pozri *Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 29/05-161* [2008-09-03].

sledovaný cieľ neprimeraný a neprípustný zásah do samotnej podstaty chránených základných práv (C-44/79, Hauer, 13. december 1979, Zb. s. 3727, bod 23; C-200/96, Metronome Musik, 28. apríl 1998, Zb. s. I-1953, bod 21; C-184/02 a C-223/02, Španielsko a Fínsko proti Parlamentu a Komisii, 9. september 2004, Zb. s. I-7789, bod 51). Právo na majetok Súdny dvor Európskych spoločenstiev po prvýkrát uznal v rozsudku Hauer (C-44/79, 13. december 1979, Zb. s. 3727, bod 17), keď ho uznal za súčasť komunitárneho právneho poriadku v súlade so spoločnými ústavnými koncepciami členských štátov Európskych spoločenstiev, ktoré sa zhodujú s ustanoveniami Prvého protokolu pripojeného k Dohovoru. Neskôr Súdny dvor Európskych spoločenstiev opakovane potvrdil, že právo na majetok je súčasťou základných práv, ktorých ochrana je v komunitárnom právnom poriadku zaručená (C-41/79, C-121/79 a C-796/79, Testa, 19. jún 1980, Zb. s. 1979, bod 18).

Na druhej strane, Ústavný súd sa jasne nevyсловil, kedy prichádza do úvahy ochrana komunitárnych základných práv a slobôd na vnútroštátnej úrovni, a uspokojil sa iba s uvedením už vyššie spomínaných typov právnych situácií, v rámci ktorých členské štáty Európskej únie podliehajú komunitárnym ľudskoprávnym imperatívom.

Rozhodnutie PL. ÚS 12/2012 z 11. júla 2012

Predmetom konania bol návrh Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „Okresný súd“) na začatie konania podľa článku 125 ods. 1 písm. a) a článku 144 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 14 ods. 4 Zákona č. 403/2004 Z.z. o európskom zatýkacom rozkaze a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s článkom 23 ods. 4 Ústavy a s článkom 74 ods. 1 písm. a) Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach (ďalej len „Zmluva o právnej pomoci“), ktorá bola uverejnená v Zbierke zákonov pod č. 63/1990 Zb.¹⁰

Podstata uvedeného návrhu spočívala v tom, že napadnuté ustanovenie malo umožniť vydanie občana Slovenskej republiky do Maďarskej republiky na výkon trestu odňatia slobody, čím sa podľa Okresného súdu nastolila otázka jeho súladu s článkom 23 ods. 4 Ústavy, ktorý zakazuje nútiť svojho občana, aby opustil svoju vlasť. Okresný súd mal taktiež po-

¹⁰ Bližšie pozri *Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 12/2012* [2012-07-11].

chybnosti o súlade napadnutého ustanovenia s ustanovením článku 74 ods. 1 písm. a) Zmluvy o právnej pomoci, ktoré zakazuje vzájomné vydávanie si vlastných občanov medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou.

V predmetnej veci J. B. po návrate z výkonu trestu, na ktorý bol vydaný na základe Európskeho zatýkacieho rozkazu do Maďarskej republiky, žaloval Slovenskú republiku o náhradu škody – nemajetkovej ujmy za tvrdené zlé zaobchádzanie, ku ktorému malo dôjsť vo výkone trestu v Maďarskej republike. Podľa presvedčenia žalobcu, ak by nebol aplikáciou napadnutého ustanovenia vydaný inému štátu na výkon trestu, tak by nebolo ani zlého zaobchádzania. J. B. žaloval Slovenskú republiku v hmotnoprávnom režime Zákona č. 514/2003 Z.z. Titulom, na základe ktorého bol J. B. prevezený do Maďarskej republiky, a teda aktom moci, ktorý mal byť v príčinnej súvislosti so zlým zaobchádzaním, bolo uznesenie Najvyššieho súdu pod spisovou značkou 3 To 33/2005 z 5. mája 2005, v spojení s uznesením Krajského súdu č. k. Ntc 2/04-124 z 22. februára 2005.

K samotnej podstate veci sa Ústavný súd nevyjadril, pretože napadnuté ustanovenie síce zohralo zásadnú rolu pri odovzdaní J. B. do Maďarskej republiky, ale v konaní o náhradu škody sa neaplikuje, pretože, vychádzajúc zo Zákona č. 514/2003 Z.z., prichádza do úvahy zamietnutie žaloby Okresným súdom skôr, než by došlo k úvahám o aplikovateľnosti a ústavnosti napadnutého ustanovenia.

K uvedenému rozhodnutiu boli však pripojené i dve odlišné stanoviská. Podľa sudcu Meszárosa „... slovenský zákonodarca nevyužil a nevyužíva priestor, ktorý mu poskytuje Rámcové rozhodnutie o európskom zatýkacom rozkaze, aby poskytol svojim občanom vyššiu ústavnú ochranu. Na tomto mieste sa možno zmieniť tiež o tom, že aj Spojené kráľovstvo ako krajina tradične vydávajúca svojich občanov zvažuje implementáciu článku 4 ods. 6 Rámcového rozhodnutia o európskom zatýkacom rozkaze“. V rovnakom duchu sa vyjadrila i predsedníčka Macejková, podľa ktorej „... inak povedané, slovenský zákonodarca tým, že v zákonnej úprave neposkytol občanom Slovenskej republiky práva v celej (maximálne možnej) šírke ponúkanej (umožnenej) Rámcovým rozhodnutím o európskom zatýkacom rozkaze, konal nad rámec svojej medzinárodnej povinnosti, čím porušil svoju povinnosť v čo najväčšej možnej miere šetriť (chrániť) základné práva“. Vychádzajúc z uvedeného tak možno uzavrieť, že transpozíciu Rámcového rozhodnutia o európskom zatýkacom rozka-

ze do slovenského právneho poriadku bude podľa nášho názoru možné považovať za ústavne konformnú len vtedy, ak

1. dôjde ku zmene Zákona č. 154/2010 Z.z. v tom smere, že do slovenskej právnej úpravy sa v súlade s článkom 4 ods. 6 Rámcového rozhodnutia o európskom zatýkacom rozkaze doplní, že dôvodom nevydania slovenského občana je skutočnosť, že bol európsky zatýkací rozkaz vydaný pre účely výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia a Slovenská republika sa zároveň zaviazala, že vykoná rozsudok alebo ochranné opatrenie v súlade so svojím vnútroštátnym právom; a zároveň
2. dôjde ku zmene Zákona č. 154/2010 Z.z. v tom smere, že do slovenskej právnej úpravy sa v súlade s článkom 5 ods. 3 Rámcového rozhodnutia o európskom zatýkacom rozkaze doplní možnosť, aby súd, ktorý rozhoduje o vydaní občana Slovenskej republiky na trestné stíhanie, podmienil jeho vydanie tým, že v prípade uloženia trestu odňatia slobody, respektíve ochranného opatrenia bude občan Slovenskej republiky uvedené sankcie vykonávať v Slovenskej republike.

Rozhodnutie PL. ÚS 8/2010-24 z 2. júna 2010

Veľmi podstatným bolo taktiež rozhodnutie, v ktorom Ústavný súd posudzoval návrh verejného ochrancu práv na začatie konania o súlade § 25 ods. 1 písm. b) a § 25 ods. 2 písm. b) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s článkom 29 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 1 ods. 1, článkom 12 ods. 1 prvou vetou a článkom 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, zároveň tiež návrh na rozšírenie konania o súlade § 25 ods. 3 a 4 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s článkom 1 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 4 ods. 1 a 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/27/ES z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov¹¹ a o súlade § 25 ods. 3 písm. b) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s článkom 29 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 1 ods. 1, článkom 12 ods. 1 prvou

---

¹¹ Bližšie pozri *Smernica 98/27/ES Európskeho parlamentu a Rady z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov*. Ú.v. ES L 166, 1998-06-11, s. 51-55.

vetou a článkom 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a napokon návrh na pozastavenie účinnosti § 25 ods. 2 písm. b) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.¹²

Verejný ochranca práv požadoval, aby Ústavný súd posúdil správnosť transpozície vyššie uvedenej smernice Európskej únie. Predmetnej požiadavke sa súd však jednoducho vyhol konštatáciou, že „... smernica nie je referenčnou normou v konaní o súlade právnych predpisov podľa článku 125 ods. 1 Ústavy“.

K rozhodnutiu bolo pripojené odlišné stanovisko sudcu Ľalíka, podľa ktorého „... za nie celkom konformný s doterajšou judikatúrou, a podľa mňa ani nie správny, považujem zjednodušujúci záver Ústavného súdu, že „... smernica nie je referenčnou normou v konaní o súlade právnych predpisov“, pretože v iných rozhodnutiach (napríklad vo veci PL. ÚS 8/04 či PL. ÚS 29/05) Ústavný súd medzi základné východiská svojho rozhodovania o súlade namietaných právnych predpisov zaradil aj závery vyplývajúce z judikatúry Súdneho dvora Európskych spoločenstiev súvisiace s princípom rovnosti či právom vlastniť majetok; podľa môjho názoru Ústavný súd je oprávnený posudzovať súlad zákonov s primárnym či sekundárnym právom a je aj „komunitárnym“ súdom, ktorý je povinný predkladať v prípade potreby prejudiciálne otázky Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev. Z uvedených dôvodov som nepovažoval väčšinové procesné rozhodovanie pléna za akceptovateľné, lebo návrh mal byť prijatý na ďalšie konanie, v rámci ktorého sa mohla komplexnejšie vytvárať doktrína Ústavného súdu vo vzťahu ku komunitárnemu právu a Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev.“

Rozhodnutie II. ÚS 440/2011 z 11. októbra 2012

Medzi výnimočne možno zaradiť tiež rozhodnutie, v rámci ktorého sa Ústavný súd vysporiadal s uvádzaním smerníc Európskej únie v transpozíčnej prílohe, výkladom európskeho práva a tabuľkami zhody. V predmetnej veci namietala sťažovateľka porušenie Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Sťažnosti Ústavný súd nevyhovel a pri argumentácii uviedol aj nasledujúce závery: „Ústavný súd nemôže poprieť, že napadnutý rozsudok

---

¹² Bližšie pozri *Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 8/2010-24* [2010-06-02].

Najvyššieho súdu je v odpovediach na argumenty sťažovateľky stručný a sám Najvyšší súd ho vo svojom vyjadrení k sťažnosti na mnohých miestach doplnil. Tvrdenie, že uvedenie Šiestej smernice v prílohe Zákona o dani z pridanej hodnoty predstavuje jej prebratie do nášho právneho poriadku, je zjavne nepravdivé, pretože smernica sa implementuje v jednotlivých ustanoveniach (právnych normách) zákona a jej citácia v prílohe je len tzv. transpozíčným odkazom umožňujúcim ľahšiu orientáciu vo vzťahu práva Európskej únie a národného práva, avšak v žiadnom prípade nie zárukou, že implementácia bola aj skutočne úspešná. Podobne názor Najvyššieho súdu na formálnu dôležitosť daňového identifikačného čísla (pozri bod 33 tohto nálezu) nie je úplne v súlade s materiálnejším vnímaním práva na odpočet v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie.¹³

Ústavný súd uviedol tiež skutočnosť, že povinnosť vykladať vnútroštátne právo v súlade s právom Európskej únie sa nazýva nepriamy účinok. Daňové úrady a Najvyšší súd argumentovali výkladom v súlade s článkom 28c časťou A Šiestej smernice. Teória práva rozlišuje nepriamy účinok nápravny, nepriamy účinok určujúci a potvrdzujúci nepriamy účinok.¹⁴ V okolnostiach danej veci uvedené Ústavný súd vníma ako potvrdzujúci nepriamy účinok, nanajvýš mierne vychýlený k účinku určujúceho. Z ústavnoprávneho hľadiska je v prvom rade dôležité, že nejde o výklad *contra legem*.

Sťažovateľka vo veci argumentovala i rozhodnutiami Súdneho dvora Európskej únie vo veciach *von Colson a Marleasing* s tým, že eurokonformný výklad vnútroštátneho práva na základe smernice vo vertikálnom smere môže byť použitý len v prospech súkromnej osoby. Ústavný súd pripomenul, že zákaz uloženia povinnosti jednotlivcom je vlastný v prvom rade účinku priamemu. Podľa teórie a judikatúry európskeho práva pri nepriamom účinku je situácia zložitejšia, ale zjednodušene povedané – pri ňom platí, že ak národný predpis korektne unesie výklad ovplyvnený smernicou, môže ísť aj v neprospech jednotlivca. Ťažiskom zásahu do pozície jednotlivca je tak národný predpis.

---

¹³ Bližšie pozri *Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 440/2011* [2012-10-11].

¹⁴ Porovnaj BŘÍZA, P. a M. BOBEK. Vymáhání unijního práva v České republice. *Bulletin advokacie*. 2011, č. 12, s. 23-31. ISSN 1210-6348; a tiež *Rozsudek Nejvyššího správního soudu České republiky sp. zn. 5 Afs 68/2009* [2010-02-01].

Zaujímavý záver sa objavil, pokiaľ ide o výklad zákona transponujúceho smernicu – výklad pomocou smernice má len marginálny význam, vrátane skutočnosti, že podľa tabuľky zhody predloženej na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky (vládny návrh Zákona o dani z pridanej hodnoty, III. volebné obdobie, tlač 501) ustanovenie § 11 ods. 13 Zákona o dani z pridanej hodnoty nie je priamou implementáciou žiadneho ustanovenia predmetnej smernice.

Aktuálna rozhodovacia činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky

Prededávnym bol na Ústavný súd Slovenskej republiky predložený návrh prezidenta Slovenskej republiky na začatie konania o súlade právnych predpisov a o pozastavení účinnosti napadnutých ustanovení zákona.¹⁵ Predmetným návrhom prezident Slovenskej republiky navrhuje rozhodnúť o nesúlade ustanovení Zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení Zákona č. 164/2017 Z.z. s článkom 1 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii a článkom 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Zákon č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení Zákona č. 164/2017 Z.z. je v napadnutej časti transpozičným opatrením k smerniciam Európskej únie. Navrhovateľ však nenavrhuje, aby bolo rozhodnuté o nesúlade s Ústavou Slovenskej republiky, ale o nesúlade s medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom.

V zmysle návrhu podľa článku 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii zásada lojálnej spolupráce vyžaduje, aby sa Európska únia a jej členské štáty vzájomne rešpektovali a vzájomne si pomáhali pri vykonávaní úloh, ktoré vyplývajú zo zmlúv. Členské štáty majú prijať všetky opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy, aby zabezpečili plnenie záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv alebo aktov inštitúcií Európskej únie, pričom majú pomáhať Európskej únii pri plnení jej úloh a nesmú prijať žiadne opatrenie, ktoré by mohlo ohroziť dosiahnutie cieľov Európskej únie. Povinnosť riadnej implementácie smernice vyplýva z kombinácie článku 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý požaduje od členského štátu dosiahnutie cieľa predpokladaného smernicou, a článku 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii, v zmysle ktorého majú členské štáty prijať všetky opat-

---

¹⁵ Dátum podania 16. október 2017, zatiaľ bez pridelenej spisovej značky.

renia potrebné na plnenie záväzkov vyplývajúcich z členstva v Európskej únii. Povinnosť riadnej implementácie smernice teda tvorí jednu zo zložiek povinnosti lojálnej spolupráce, ktorá je najvýznamnejšou povinnosťou každého členského štátu. Prepojenie medzi povinnosťou riadnej implementácie smernice a povinnosťou lojálnej spolupráce je možné sledovať aj v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie. Ak teda napadnuté ustanovenia Zákona č. 250/2012 Z.z. predstavujú nesprávnu implementáciu Smernice 2009/72/ES a Smernice 2009/73/ES, tak sa tým súčasne tieto ustanovenia dostávajú do rozporu s článkom 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii v spojení s článkom 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Z uvedeného vyplýva, že pre vyslovenie rozporu napadnutých ustanovení Zákona č. 250/2012 Z.z. s článkom 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii v spojení s článkom 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je potrebné najprv konštatovať rozpor napadnutých ustanovení Zákona č. 250/2012 Z.z. so Smernicami 2009/72/ES a 2009/73/ES. V danej súvislosti má, podľa navrhovateľa, Ústavný súd možnosť obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie s prejudiciálnou otázkou smerujúcou k získaniu výkladu uvedených smerníc tak, ako to sám pripustil v predchádzajúcej rozhodovacej činnosti.

Záver

Na základe viacerých, uvedených aj neuvedených rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky môžeme na záver konštatovať, že

- ✚ Ústavný súd doposiaľ posudzuje správnosť transpozície;
- ✚ Ústavný súd sa zatiaľ vyhol otázke protiústavnosti transpozície;
- ✚ nepoloženie prejudiciálnej otázky na Súdny dvor Európskej únie za určitých okolností Ústavný súd považuje za porušenie článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky;
- ✚ Ústavný súd odmieta (úplne správne) aplikovať Chartu vo vzťahu k porušeniu práva sťažovateľa vnútroštátnymi orgánmi; a
- ✚ Ústavný súd neaplikuje právo Európskej únie na skutkový stav pred pristúpením k Európskej únii.

Pokiaľ ide o vyššie zmienený návrh prezidenta, ten kvalifikovane Ústavný súd nepriamo „tlačí“, v rozpore s doterajšou rozhodovacou praxou, aby posúdil správnosť transpozície smerníc Európskej únie. Návrh teda bude prelomový, pričom Ústavný súd buď pripustí posudzovanie transpozície smernice Európskej únie do právneho poriadku Slovenskej republiky alebo danú možnosť vylúči.

Zoznam bibliografických odkazov

- BŘÍZA, P. a M. BOBEK. Vymáhání unijního práva v České republice. *Bulletin advokacie*. 2011, č. 12, s. 23-31. ISSN 1210-6348.
- Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 440/2011 [2012-10-11].
- Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 29/05-161 [2008-09-03].
- Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Ú.v. ES L 12, 2001-01-16, s. 1-23.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu České republiky sp. zn. 5 Afs 68/2009 [2010-02-01].
- Smernica 98/27/ES Európskeho parlamentu a Rady z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov. Ú.v. ES L 166, 1998-06-11, s. 51-55.
- Smernica Rady 86/653/EHS z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov. Ú.v. ES L 382, 1986-12-31, s. 17-21.
- Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 90/05-26 [2005-03-30].
- Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 151/07-14 [2007-05-29].
- Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 206/08-50 [2008-07-03].
- Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 8/2010-24 [2010-06-02].
- Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 12/2012 [2012-07-11].

JUDr. Peter Rohal'

Právnická fakulta
Trnavská univerzita v Trnave
Kollárova 10
917 01 Trnava

Slovenská republika
peter.rohal@hotmail.com